

WOJEWODA ŚLĄSKI

NPII.4131.1.63.2026

Katowice, dnia 30 stycznia 2026 r.

Rada Gminy Krupski Młyn

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XX/127/25 Rady Gminy Krupski Młyn z dnia 30 grudnia 2025 r. w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej w Potępie, w całości, jako sprzecznej z art. 89 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043 ze zm.), dalej jako: *ustawa*.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 grudnia 2025 r. Rada Gminy Krupski Młyn podjęła uchwałę Nr XX/127/25 w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej w Potępie.

W podstawie uchwały wskazano m.in. art. 89 ust. 1 ustawy.

Analizowana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 2 stycznia 2026 r.

W toku badania legalności uchwały uznano, że została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Na mocy § 1 uchwały postanowiono o likwidacji z dniem 31 sierpnia 2026 r. Szkoły Podstawowej w Potępie. Jednocześnie, w myśl § 2 uchwały: *Od dnia 1 września 2026 r. zapewnia się kontynuowanie nauki uczniom zlikwidowanej Szkoły Podstawowej w Potępie w Szkole Podstawowej nr 1 w Krupskim Młynie.*

Podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi przepis art. 89 ust. 1 ustawy zgodnie z którym *szkoła publiczna, z zastrzeżeniem ust. 2, 3 i 14-18, może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów (w przypadku szkoły dla dorosłych - uczniów), właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu.*

Wskazać należy, że zadania i kompetencje organu prowadzącego określone w art. 89 ust. 1, zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy, wykonuje rada gminy, tu: Rada Gminy Krupski Młyn.

Co istotne, zgodnie z art. 89 ust. 3 ustawy: *Szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku publicznej szkoły artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego - po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.* Przy tym, jak wynika z art. 89 ust. 4 pkt 1 ustawy, opinia kuratora jest wydawana w formie postanowienia, na które przysługuje zażalenie do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Jak podkreśla się w doktrynie, wydając postanowienie w przedmiocie wyrażenia opinii kurator oświaty nie sprawuje bezpośrednio nadzoru w ramach legalności działań samorządu terytorialnego, ale opiniuje zamierzoną likwidację, jako organ realizujący na obszarze danego województwa politykę oświatową państwa oraz jako organ sprawujący nadzór pedagogiczny nad daną szkołą. Przy tym kurator w analizowanym układzie występuje jako organ współdziałający a dodatkowo przepis art. 89 ust. 3 ustawy wymaga dla skuteczności podejmowanych przez organ prowadzący czynności prawno-organizacyjnych związanych z likwidacją szkoły tego, by opinia ta miała charakter pozytywny. Jak słusznie stwierdził WSA w Warszawie w wyroku z dnia 19 stycznia 2021 r., sygn. II SA/Wa 1882/20, CBOSA (orzeczenie prawomocne): *Pozytywna opinia kuratora oświaty działającego w imieniu wojewody w rzeczywistości decyduje o "ważności" uchwały rady gminy o likwidacji szkoły.* Jak dodatkowo zauważa M. Pilich, *Komentarz do ustawy Prawo oświatowe, Lex/el: Opinia, o której mowa, może być pozytywna lub negatywna, jednak zgodnie z brzmieniem przepisu wyłącznie w przypadku pozytywnej opinii (zgody) kuratora oświaty możliwe staje się podjęcie przez organ stanowiący właściwej j.s.t. uchwały w przedmiocie likwidacji. Brak zatem zasięgnięcia opinii kuratora oświaty lub też zarządzenie likwidacji przed otrzymaniem opinii będą skutkowało istotnym naruszeniem prawa i uzasadnią stwierdzenie nieważności uchwały w trybie nadzoru.*

Wydanie pozytywnej opinii w sprawie likwidacji szkoły musi zatem zawsze poprzedzać podjęcie przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwały w sprawie jej likwidacji. W przeciwieństwie bowiem do tzw. uchwały intencyjnej, stanowiącej pierwszy etap procedury likwidacji jednostki systemu oświaty określony w art. 89 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe, dokonanie dalszych czynności prawno-organizacyjnych związanych z likwidacją szkoły na podstawie uchwały w sprawie likwidacji wymagają zgody kuratora oświaty.

Tymczasem, jak ustalił organ nadzoru, Rada Gminy Krupski Młyn przed podjęciem uchwały Nr XX/127/25 nie uzyskała pozytywnej opinii kuratora oświaty. Jak wynika z przesłanego Wojewodzie Śląskiemu przez Kuratorium Oświaty w Katowicach w dniu 9 stycznia 2026 r. (znak: ST.542.1.4.2026) pisma, organ prowadzący Szkołę Podstawową w Potępie przed podjęciem uchwały w ogóle nie wystąpił do Śląskiego Kuratora Oświaty o wydanie opinii w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Potępie. Tym samym nie dopełniono obowiązku ustawowego wskazanego w art. 89 ust. 3 ustawy, co powoduje istotną wadliwość prawną procedury likwidacji szkoły, a w efekcie konieczność zakwestionowania legalności uchwały Nr XX/127/25 Rady Gminy Krupski Młyn.

Powyżej opisane uchybienie należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, a sprzeczność ta jest oczywista, bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od daty jego podjęcia (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/OI 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; CBOSA).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XX/127/25 Rady Gminy Krupski Młyn z dnia 30 grudnia 2025 r. w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej w Potępie - w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Z upoważnienia Wojewody Śląskiego

Iwona Andruszkiewicz

Wydział Nadzoru Prawnego - Zastępca Dyrektora

Wydziału Nadzoru Prawnego